

Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
ul. Nowolipie 13/15; 00-150 Warszawa
tel./fax: 022 635 93 95; 022 887 81 40
www.federa.org.pl ; biuro@federa.org.pl

Warszawa, 12 sierpnia 2015

Sz. Pan
Wojciech Deptuła
Ministerstwo Sprawiedliwości

Szanowny Panie,

Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny przesyła uwagi do projektu sprawozdania rządu z wykonywania Międzynarodowego paktu praw Obywatelskich i Politycznych, w zakresie wiedzy eksperckiej Federacji, tj. dotyczących zagadnień art. 6 Paktu, według przedstawionych przez Komitet Praw Człowieka ONZ pytań zawartych w punkcie 11.

Zwracam się z prośbą o uwzględnienie tych uwag przy sporządzaniu ostatecznego raportu.

Z poważaniem,

Krystyna Kacpura
Dyrektorka Wykonawcza
Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny

**UWAGI DO PROJEKTU SPRAWOZDANIA
Z WYKONYWANIA
MIĘDZYNARODOWEGO PAKTU
PRAW OBYWATESKICH I POLITYCZNYCH**

Prawo do życia (art. 6)

Zagadnienia poruszane w paragrafie 11

Nielegalne przerywanie ciąży

1. W paragrafie 75 rząd wskazuje, że nie gromadzi danych o nielegalnych zabiegach ze względu na ich pozaprawny charakter oraz trudność badawczą. Zwracamy uwagę na to, że Komitety ONZ nie przyjmują takiego tłumaczenia. Co więcej Komitet CEDAW zarekomendował Polsce przeprowadzenie odpowiednich badań w tym zakresie i upomniał rząd Polski, że nie zna skali zjawiska aborcji wykonywanych poza ustawą, także w sposób nielegalny. Rząd nie powinien decyzji o nieprzeprowadzaniu badań skali zjawiska tłumaczyć faktem jego pozaprawności. Jest wiele innych zjawisk, które mają taki charakter a są badane i szacowane. Dobre narzędzie badawcze i rzetelnie przeprowadzone badania mogłyby dostarczyć danych oficjalnych, nawet jeśli tylko szacunkowych.
2. Brak jest odpowiedzi na pytanie dotyczące działań rządu w związku z tym zjawiskiem. Zdaniem Federacji przytoczenie danych liczbowych dotyczących postępowań karnych nie jest wystarczające – w projekcie zaś dane dotyczące postępowań karnych stanowią próbę odpowiedzi na temat zakresu zjawiska nielegalnych aborcji, nie zaś działań rządu będących na to zjawisko odpowiedzią.
3. Jeśli rząd nie prowadzi żadnych badań dotyczących niechcianych i przerywanych ciąż, ani żadnych badań dotyczących stosowania antykoncepcji, to nie może podawać wniosków, że działaniem prewencyjnym rządu jest to, że środki antykoncepcyjne są dostępne oraz ich niska cena (szczególnie, że niska cena dotyczy tylko jednego leku, zarejestrowanego pod kilkoma nazwami handlowymi, który jest refundowany).
4. Działaniem prewencyjnym nie można nazwać również przytoczonego faktu poruszania problematyki antykoncepcji na lekcjach WDŻ, ponieważ nie ma żadnych analiz świadczących o tym, że faktycznie i w jaki sposób takie treści są poruszane oraz do jakiej części młodzieży docierają.

Klauzula sumienia

5. Paragraf 79 jest przytoczeniem stanu prawnego w sposób, który sugeruje, że jest to stan faktyczny. Zdaniem Federacji jest to pewnego rodzaju manipulacja. Nie są przytaczane żadne informacje dotyczące problemów z nadużywaniem klauzuli sumienia, faktem, że wiele szpitali nie wykonuje zabiegów przerywania ciąży właśnie z tego powodu itp.
6. Nie jest ponadto opisane żadne działanie rządu mające na celu osiągnięcie prawidłowego standardu stosowania klauzuli sumienia. „Rozpowszechnianie informacji przez konsultantów” jest pustym twierdzeniem, jeśli nie idą za nim konkretne dane na temat tego, w jaki sposób, jak często i jaką liczbę lekarzy obejmują takie działania i jak jest monitorowana ich skuteczność.
7. W paragrafie 80 widnieje informacja przedstawiająca wyniki odpowiedzi na zapytanie wysłane do szpitali w 2013 roku. Nawet w sprawozdaniu rządowym z wykonywania Ustawy o planowaniu rodziny oraz przy innych okazjach MZ przytacza odpowiedzi tylko z 12 szpitali z 375, od których – według deklaracji – odpowiedź taka przyszła. Sugerowanie w odpowiedzi do Komitetu, że w związku z tym klauzula sumienia w praktyce nie jest stosowana wydaje się nadużyciem, szczególnie w świetle treści paragrafu 80, w którym jest mowa o rozpowszechnianiu informacji przez konsultantów. Gdyby klauzula sumienia i jej prawidłowe stosowanie nie stanowiły żadnego problemu, jak sugeruje treść paragrafu 80, informowanie lekarzy o konieczności takiego prawidłowego stosowania nie byłoby konieczne.
8. Informacja dotycząca nowelizacji Ustawy o prawach pacjenta również ma charakter mylący. Założenia do projektu powstawały zbyt długo, zaś prace nad kształtem projektu nowelizacji nie odbyły się na tyle szybko, ażeby dać realną szansę na uchwalenie nowelizacji w obecnej kadencji parlamentu. Mimo tego, że postulaty organizacji pozarządowych zostały w pewnej mierze przyjęte, prace nad nowelizacją należy uznać za „pozorne”, ponieważ przez dwa lata nie doprowadziły do powstania projektu ustawy.